

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

SG-Cluster

**Directie Financieel-
Economische Zaken**

TER INFORMATIE

Aan

de minister

Persoonsgegevens

nota

Aangepaste beleidsreactie knelpuntenbrief IBTD

Datum

26 juni 2023

Notanummer

2023-0000155636

Bijlagen

1. Aangepaste beleidsreactie
2. 138166a stas
3. 138166a stasT&D
4. 138166a min

Aanleiding

Op 23 februari jl. heeft u (minister) de brief van de IG van de IBTD over de knelpunten die door hem zijn opgehaald bij sociaal raadslieden aangeboden aan beide Kamers. Daarbij is toegezegd dat u (stassen) hierover met de IG in gesprek gaat en over de uitkomsten daarvan beide Kamers informeert. Op 23 maart jl. heeft u (stas F&B) in het commissiedebat Belastingdienst toegezegd dit vóór de zomer én mede namens de MinSZW en MinAPP te doen.

Op 12 juni jl. heeft u het 1ste concept van de beleidsreactie ontvangen. Bijgaand treft u een aangepaste versie waarin uw commentaar is verwerkt.

Beslispunten

- Bent u (stassen) akkoord met de voorliggende (aangepaste) beleidsreactie? Bij akkoord kunt u de Kamerbrief ondertekenen.
- Bent u (stassen) akkoord met het op deze manier openbaar maken van de voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

02.07.23

ja
ja

Kernpunten

- U heeft ieder afzonderlijk met de IG over de knelpuntenbrief gesproken op 23/03 jl. (stas FB) en 12/04 jl. (stas TD).
- De beleidsreactie ziet op het beantwoorden van vragen uit de knelpuntenbrief én het, langs de lijn van uw gesprekken met de IG, uitlichten en uitleggen van daarmee samenhangende (lopende) ontwikkelingen bij beleid en uitvoering.
- Op uw (stassen) verzoek is de brief (op onderdelen) ingekort, zijn passages toegevoegd en acties (waar mogelijk) geconcretiseerd. In de toelichting treft een overzicht van de opgenomen nieuwe acties en wijze waarop uw commentaar is verwerkt.
- De concept-beleidsreactie wordt parallel voorgelegd aan de MinSZW en MinAPP. Wij verwachten hun reactie aanstaande maandag te ontvangen. Wij willen, gezien het naderende reces en de toezegging de brief daarvoor te versturen, de beleidsreactie wel alvast aan u (stassen) voorleggen.

P.S.

Complimenten
voor het
oppakken
en verpakken
leider

com na fase
Juu

Toelichting

Inhoud knelpuntenbrief

- De knelpuntenbrief bevat signalen uit een rondgang van de IG langs sociaal raadslieden. De knelpunten raken de uitvoering van DGBD, DGT en het werk van veel andere uitvoeringsorganisaties (o.a. IND en SVB). Daarnaast raken ze beleid vanuit DGFZ en het ministerie van SZW.
- De brief is mede namens van de (signalencommissie van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR), tot stand gekomen.
- De knelpunten in de brief hebben betrekking op de volgende 5 onderwerpen:
 1. samenwerking sociaal raadslieden met uitvoeringsorganisaties (en de beschikbaarheid daarbij van aparte inbelnummers);
 2. samenwerking tussen overheidsorganisaties (bij geschillen met meerdere uitvoerders voortkomend uit automatische gegevensuitwisseling);
 3. de rol van DGBD en DGT bij vroegsignalering van schulden;
 4. het niet-gebruik van regelingen en terugvorderingen (en de afschaffing van het huidige toeslagenstelsel)
 5. knellende wetgeving (ALO-Kop, 10%-regeling en aanvullende bijstand)
- Daarnaast roept de IG op de sociaal raadslieden te betrekken bij de nadere uitwerking van de Laagdrempelige Onafhankelijke Fiscale Rechtshulp (LOFR).

Overzicht nieuwe acties beleidsreactie

Thema	Tekst	Actie
Signaalmanagement	p2, a3	DGBD en DGT nemen contact op met de signalencommissie van de LOSR om de aansluiting van het signaalmanagement daarop te versterken.
Signaalmanagement	p2, a4	DGBD en DGT nodigen de IG uit om in gesprek te gaan over de maatschappelijke partijen die bij de diensten onvoldoende in beeld zijn bij het intensiveren van de interactie daarmee.
Belastingtelefoon	p2, a7	DGBD zoekt op korte termijn afstemming met Sociaal Werk NL om afspraken te maken over (het vervolg op der proef met) de voorrang van sociaal raadslieden op de wachtrij van de BelastingTelefoon.
Toeslagenstelsel	p6, a1	Toezegging om de ervaringen van de IBTD en sociaalraadslieden te betrekken bij de uitwerking van alternatieven voor het nieuwe toeslagenstelsel.
10%-regeling	p7, a1	DGT bekijkt hoe de bekendheid van de 10%-regeling verbeterd kan worden.
LOFR	P7, a5	Toezegging dat de kwartiermaker voor de rol van Belangenbehartiger, ter invulling van de laagdrempelige onafhankelijke fiscale rechtshulp (LOFR), de sociaal raadslieden nauw zal betrekken bij de nadere uitwerking daarvan.
MCU	p7, a6	Toezegging de IG uit te nodigen voor een Ministeriële Commissie Uitvoering (MCU) na de zomer om de knelpuntenbrief toe te lichten en op de aanpak daarvan met de MCU te reflecteren.

Overzicht aanpassingen beleidsreactie

(heel overzichtelijk)

BWP	Paragraaf	Commentaar	Aanpassing
StasT&D StasF&B	Overkoepelend	De brief waar mogelijk inkorten zonder dat dit ten koste gaat van de inhoud.	De brief is waar mogelijk ingekort van 10 naar 8 pagina's (gegeven de extra passage n.a.v. uw commentaar). <i>de</i>
StasT&D	Overkoepelend	De brief is mede namens, maar de ondertekening niet.	De ondertekening is aangepast.
StasT&D	Overkoepelend	De infoboxen verwijderen.	De infoboxen zijn verwijderd, waar nuttig is de tekst elders opgenomen.
StasF&B	Versterken signaalmanagement	Verwijzen naar kamerbrief LOFR en voorbeeld signaal DGBD opnemen.	De verwijzing en het voorbeeld zijn opgenomen. Ook is (voor de balans) een DGT voorbeeld opgenomen.

StasT&D	Versterken signaalmanagement	Geldt de samenwerking met de nationale ombudsman i.z. signaalmanagement van DGBD ook voor DGT?	Ja, in de passage wordt nu naar beide diensten verwezen.
StasF&B	Knelpunt 1: samenwerking met sociaal raadslieden	Wat is de volgende stap m.b.t. het inregelen van de voorrang op de wachtrij van sociaal raadslieden bij de BelTel?	Opgenomen is dat DGBD op korte termijn afstemming zoekt met Sociaal Werk NL om afspraken te maken over (het vervolg op der proef met) de voorrang van sociaal raadslieden op de wachtrij van de BelTel.
StasT&D	Knelpunt 2: samenwerking tussen overheidsorganisaties	Verwijzen naar Stella-aanpak en multidisciplinaire interdepartementale aanpak WaU.	De verwijzing naar de Stella-aanpak is opgenomen. Er is een aparte sub-paragraaf 'overheidsbrede samenwerking' toegevoegd voor WaU.
StasF&B	Knelpunt 3: vroegsignalering	Wat zijn de volgende stappen (hoe en wanneer) richting de start van het experiment voor gegevensdeling met gemeenten t.b.v. vroegsignalering?	Op dit moment is het niet mogelijk voor de DGBD en DGT om (persoons-)gegevens te delen met gemeenten ten behoeve van vroegsignalering van schuldenproblematiek. DGBD en DGT willen gebruik maken van de experimenteerbepaling uit de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening om gegevensuitwisseling mogelijk te maken. Op dit moment vindt afstemming plaats met SZW en enkele gemeenten die mee willen doen met een pilot, om te komen tot een werkbare ministeriele regeling om uitwisseling van gegevens voor dergelijke signalen naar deelnemende gemeenten mogelijk te maken. Er vindt binnen DGBD en DGT afstemming plaats over het plan van aanpak voor de uitvoering van dit experiment. Belangrijke aspecten om tot een kwalitatief goed experiment te komen zijn; het selecteren op basis van de juiste signalen en moment van uitwisselen, burgers voldoende gelegenheid geven om zelf contact op te nemen over de ontstane openstaande schulden en- hen op de juiste manier informeren over het delen van hun gegevens. Nadat het overleg en de afstemming zijn afgerond, kan een indicatie van vervolgstappen worden gegeven en zullen de betrokken bewindspersonen hierover worden geïnformeerd. Zodra het experiment en de ministeriële regeling uitgewerkt zijn, worden deze separaat ter besluitvorming voorgelegd aan de staatssecretaris T&D en de staatssecretaris van F&B.
		<p>Wanneer?? Stakke Planing</p>	
StasT&D	Knelpunt 3: vroegsignalering	Is dit experiment voor gegevensdeling t.b.v. vroegsignalering hetzelfde experiment als met de gemeente Amsterdam?	Nee. Het experiment in Amsterdam (en Nijmegen) ziet op de éénloketfunctie.
StasT&D	Knelpunt 3: vroegsignalering	Verwijzen naar de aanpak gezamenlijke betalingsregeling en de betrokkenheid van DGT en DGBT bij het rijksbreed schuldenoverzicht.	Er is een alinea opgenomen over de ontwikkelingen t.a.v. de gezamenlijke betalingsregeling en de betrokkenheid van DGT en DGBT bij het rijksbreed schuldenoverzicht.

StasT&D	Knelpunt 4: niet gebruik	Een voorbeeld toevoegen van niet-gebruik aanpak DGT.	Er is een sub-paragraaf 'niet-gebruik toeslagen' toegevoegd.
StasF&B	Knelpunt 4: Niet gebruik	De tekst over het laten liggen van belastingteruggave inkorten en concretiseren wat wel kan.	De tekst is ingekort en de lopende acties geconcretiseerd.
StasF&B	Knelpunt 5: knellende wetgeving	Naar welke onderzoek m.b.t. ALO-Kop wordt verwezen?	Met het oog op de hervorming van het toeslagenstelsel heeft SZW gevraagd om te onderzoeken wat het gebruik is van de ALO-kop, wat de beoogde doelen zijn, in hoeverre deze doelen zijn bereikt en of dit op een efficiënte manier is gebeurd. Het SEO concludeert dat de invoering van de ALO-kop heeft geleid tot minder armoede onder alleenstaande ouders en minder financiële belemmering om vanuit de bijstand aan het werk te gaan. De ALO-kop voorziet niet in de noodzakelijke kosten van het bestaan van een beperkte groep kwetsbaren alleenstaande ouders. De minister van SZW zal het rapport op korte termijn aanbieden aan de Tweede Kamer. Op korte termijn zal het onderzoek u ter informatie worden aangeboden.
Minister	Knelpunt 5: knellende wetgeving	Het hoofdargument om geen verbeteringen aan te brengen bij de ALO-Kop is budget. Kan dit eventueel worden gedekt uit de toeslag zelf?	Dekking binnen het toeslagenstelsel kan leiden tot verlaging van toeslagen. De gestegen kosten voor levensonderhoud van huishoudens nopen daarbij tot terughoudendheid. Deze notie is toegevoegd.
StasT&D	Laagdrempelige onafhankelijke fiscale rechtshulp (LOFR)	Worden de sociaal raadsliden wel of niet betrokken bij de nadere uitwerking van de LOFR?	Wel. Dit is in de tekst verhelderd.

Communicatie

De directie communicatie ziet geen publicitaire gevoeligheden naar aanleiding van deze brief.

Politiek/bestuurlijke context

- De toezegging van de staatsecretaris F&B tijdens het commissiedebat Belastingdienst op 23 maart jl. om vóór de zomer mede namens de MinSZW en MinAPP te reageren op de knelpuntenbrief van de IBTD wordt met deze beleidsreactie afgedaan.
- De Motie Azarkan/Van Raan om de adviezen van de IBTD standaard in behandeling te nemen (7 juli 2022) staat nog open. Het voornemen is om deze in een eerst volgende beleidsreactie op een formeel onderzoeksrapport van de IBTD af te doen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER INFORMATIE

Aan
de minister van Financiën

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

SG-Cluster
Directie Financieel-
Economische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Beleidsreactie knelpuntenbrief IBTD

Aanleiding

Op 23 februari jl. heeft u (minister) de brief van de IG van de IBTD over de knelpunten die door hem zijn opgehaald bij sociaal raadslieden aangeboden aan beide Kamers. Daarbij is toegezegd dat u (staatssecretarissen) hierover met de IG in gesprek gaat en over de uitkomsten daarvan beide Kamers informeert. Op 23 maart jl. heeft u (staatssecretaris F&B) in het commissiedebat Belastingdienst toegezegd dit vóór de zomer én mede namens de MinSZW en MinAPP te doen.

Datum

8 juni 2023

Notanummer

2023-0000138166

Bijlagen

1. Beleidsreactie
2. Knelpuntenbrief IBTD

Beslispunten

- Bent u akkoord met de voorliggende concept-beleidsreactie? Bij akkoord kunt u de Kamerbrief ondertekenen.
- Bent u akkoord met het op deze manier openbaar maken van de voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

13.06.23

Kernpunten

- U heeft ieder afzonderlijk met de IG over de knelpuntenbrief gesproken op 23/03 jl. (staatssecretaris F&B) en 12/04 jl. (staatssecretaris T&D).
- De beleidsreactie ziet op het beantwoorden van vragen uit de knelpuntenbrief én het, langs de lijn van uw gesprekken met de IG, uitlichten en uitleggen van daarmee samenhangende (lopende) ontwikkelingen bij beleid en uitvoering.
- In de beleidsreactie worden geen nieuwe acties aangekondigd. Wel nodigt u de IG uit om op de knelpuntenbrief te reflecteren in de Ministeriële Commissie Uitvoering én met DGBD en DGT in gesprek te gaan over signaalmanagement. Daarnaast wordt aangegeven bij de vormgeving van alternatieven voor het toeslagenstelsel de ervaringen van de IBTD en sociaal raadslieden te betrekken.
- De concept-beleidsreactie wordt parallel voorgelegd aan de MinSZW en MinAPP.

graag
Maarten
nie
opmerking

Toelichting

Inhoud knelpuntenbrief

- De knelpuntenbrief bevat signalen uit een rondgang van de IG langs sociaal raadslieden. De knelpunten raken de uitvoering van DGBD, DGT en het werk van veel andere uitvoeringsorganisaties (o.a. IND en SVB). Daarnaast raken ze beleid vanuit DGFZ en het ministerie van SZW.
- De brief is mede namens Persoonsgegevens van de (signalencommissie van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR), tot stand gekomen.
- De knelpunten in de brief hebben betrekking op de volgende 5 onderwerpen:

- ① samenwerking sociaal raadslieden met uitvoeringsorganisaties (en de beschikbaarheid daarbij van aparte inbelnummers);
 - ② samenwerking tussen overheidsorganisaties (bij geschillen met meerdere uitvoerders voortkomend uit automatische gegevensuitwisseling);
 - ③ de rol van DGBD en DGT bij vroegsignalering van schulden;
 - ④ het niet-gebruik van regelingen en terugvorderingen (en de afschaffing van het huidige toeslagenstelsel)
 - ⑤ knellende wetgeving (ALO-Kop, 10%-regeling en aanvullende bijstand)
- Daarnaast roept de IG op de sociaal raadslieden te betrekken bij de nadere uitwerking van de Laagdrempelige Onafhankelijke Fiscale Rechtshulp (LOFR).

Begrijp ik,
Maar
wacht
dat niet
verloopt?

Inhoud beleidsreactie

- In de beleidsreactie wordt gebruik gemaakt van grijze 'infoboxen' om kernbegrippen expliciet uit- of toe te lichten voor minder ingevoerde lezers.
- Meerdere geconstateerde knelpunten overstijgen de werkterreinen van MinFin en MinSZW. Daarom wordt de rol van de Ministeriële Commissie Uitvoering (MCU) bij de aanpak hiervan uitgelicht én de IG hiervoor uitgenodigd.
- De knelpuntenbrief bevat waardevolle signalen vanuit de praktijk. Deze zijn een aanvulling op de interne en externe signalen die DGBD en DGT (steeds meer) zelf gestructureerd ophalen, vastleggen en aanpakken d.m.v. signaalmanagement. De IG wordt uitgenodigd om persoonsgegevens bespreken hoe de inspanningen van de IG en DG's elkaar op dit gebied kunnen versterken.
- Knelpunt 1 wordt in de beleidsreactie gekoppeld aan de brede ontwikkeling van passende (telefonische) ondersteuning van maatschappelijk dienstverleners. De vormgeving hiervan vraagt om een gedegen afweging, zodat de ondersteuning van de diverse doelgroepen niet ten koste van elkaar gaat.
- Ten aanzien van knelpunt 2 en knelpunt 3 worden in de beleidsreactie de (on)mogelijkheden voor- en inspanningen van DGBD en DGT geschetst om de benoemde knelpunten binnen de huidige wettelijke kaders voor gegevensdeling (samen met andere uitvoerders) pragmatisch aan te pakken. Daarbij zijn zowel de rechtsbescherming van burgers als de menselijke maat uitgangspunten.
- In reactie op knelpunt 4 wordt m.b.t. niet-gebruik ingegaan op de inspanningen van DGBD om dit (o.a. met de Geld Teruggaaf Brief) te verminderen, gegeven de beperkingen voor automatische uitbetaling.
- In reactie op knelpunt 4 wordt m.b.t. de afschaffing van het toeslagenstelsel verwezen naar de inspanning van het kabinet om tot alternatieven voor het huidige stelsel te komen én wordt de wens geuit om daarbij de ervaringen van de IBTD en sociaal raadslieden te betrekken.
- In reactie op knelpunt 5 worden voor de ALO-Kop en 10%-regeling de inspanning van DGT geschetst voor verbeteringen binnen het huidige stelsel. Bij de ALO-Kop wordt daarbij ook verwezen naar een onderzoek in opdracht van MinSZW naar de doelen en effectiviteit van de ALO-Kop. Voor de aanvullende bijstand wordt verwezen naar de hierover recent verzonden kamerbrief¹.
- In reactie op de oproep van de IG om sociaal raadslieden te betrekken bij de LOFR wordt verwezen naar de hierover recent verzonden kamerbrief².

Maak een
concrete
actielijst.
Er wordt
veel in
processen
weggezet

stas TO

Waar
onderzoek,
Maar
wat gaan
wij doen
in praktijk?

Communicatie

Daar in de beleidsreactie geen nieuwe acties worden aangekondigd wordt geadviseerd voor de beleidsreactie, naast publicatie, geen actieve externe communicatie in te regelen.

Politiek/bestuurlijke context

- De toezegging van de staatsecretaris F&B tijdens het commissiedebat Belastingdienst op 23 maart jl. om vóór de zomer mede namens de MinSZW en MinAPP te reageren op de knelpuntenbrief van de IBTD wordt met deze beleidsreactie afgedaan.

¹ Kamerstuk 2023Z09917

² Kamerstuk 2023Z09821

- De Motie Azarkan/Van Raan om de adviezen van de IBTD standaard in behandeling te nemen (7 juli 2022) staat nog open. Het voornemen is om deze in een eerst volgende beleidsreactie op een formeel onderzoeksrapport van de IBTD af te doen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.